

BETON

KULTURNO PROPAGANDNI KOMPLET BR. 230, GOD. XV, BEOGRAD, UTORAK, 20. APRIL 2021.

faza
2

Redakcija: Aleksandra Sekulić, Dejan Vasić, Jelena Veljić, Dušan Grlja; Font Mechanical: Marko Milanković; E-mail: redakcija@elektrobeton.net; www.elektrobeton.net; Sledeći broj izlazi 18. maja

MIKSER

Piše: #ZeroCovid

ZA EVROPSKI SOLIDARNI SHUTDOWN

Početkom aprila širom Nemačke i Austrije održana su protestna okupljanja u okviru ZeroCovid dana akcije. Grupe, kolektivi i pojedinci/ke koji su pokrenuli ovu akciju smatraju da je potrebna radikalna promena strategije u borbi sa pandemijom. Najpre, potrebno je brzo i drastično smanjenje širenja bolesti, a najbolji

#ZEROCOVID – ZA EVROPSKI SOLIDARNI SHUTDOWN CILJ JE NULA INFEKCIJA!

Posle čitave godine pandemije, nalazimo se izuzetno kritičnoj situaciji širom Evrope. Hiljade ljudi svakoga dana umire, a mnogo više se razboljeva. Novi koronavirus širi se velikom brzinom, sada čak i dodatno ubrzano usled mutacija. Mere koje sprovode vlasti nisu dovoljne: one produžavaju pandemiju umesto da je okončaju i dovode u opasnost naše živote. Strategija kontrole pandemije nije uspela („zaravljenje krive“). Trajno je ograničila život i uprkos tome dovela do miliona infekcija i desetina hiljada smrtnih slučajeva. Sada nam je potrebna radikalna promena strategije: ne više kontrolisani nastavak pandemije već njen kraj. Cilj ne može biti 200, 50 ili 25 novih infekcija – mora biti nula. Da bismo borili protiv pandemije efikasno, smesta nam je potrebna zajednička strategija u Evropi. Samo sa vakcinacijama, trka protiv mutiranog virusa

Međutim, uvereni smo da prestanak širenja virusa Sars-CoV-2 može uspeti samo ako se sve mere planiraju uz društvenu solidarnost. Stoga zahtevamo sledeće neophodne mere:

1. Kolektivno na nulu: prvi cilj je smanjiti infekcije na nulu. Kako bi se izbegao ping-pong efekat između zemalja i regiona, sve evropske zemlje moraju da deluju brzo i paralelno. Kada se ovaj cilj postigne, ograničenja se mogu pažljivo ukinuti u drugom koraku. Niski brojevi inficiranih moraju se održavati strategijom kontrole, a lokalna žarišta moraju se suzbiti momentalno i rigorozno. Takođe nam je potrebna zajednička dugoročna vizija – kao i regionalni i nacionalni akcioni planovi na ovoj osnovi. Oni bi obuhvatili strategije skrininga i vakcinacije, zaštitu visoko rizičnih grupa i podršku onima koji su posebno pogođeni pandemijom. Kako bismo postigli ovaj cilj, potrebna nam je solidarna pauza od nekoliko nedelja. **Shutdown znači: ograničavamo naše direktne kontakte na**

MIKSER

#ZeroCovid:
Za evropski solidarni shutdown

ŠTRAFTA

Aleksandra Sekulić:
Čitanje oko praznog bioskopa

Aleksandra Sekulić i Branka Benčić:
Solidarnost kao disrupcija

VREME SMRTI I RAZONODE

Džej Nišel (Jae Nichelle):
Prijatelji s povlasticama

ARMATURA

Jelena Veljić:
Omča nad glavom

ZID

Vladimir Bjeličić:
BELA STENA_prevođenje sećanja

↑ Oberhausen THEM'E: Chto Delat, „Museum Sonspiel“

način da se to postigne je višenedeljna obustava rada. Ona je neizbežna kako bi se spasilo što više života i zahteva panevropsku solidarnost. Prenosimo deklaraciju ZeroCovid inicijative nastale krajem početkom 2021. godine u Nemačkoj, kojom se umesto lockdown-a zahteva shutdown – potpunu obustavu rada neesencijalnih delatnosti uz solidarno finansiranje sveobuhvatnog paketa pomoći za sve kako bi se dostigao cilj potpunog suzbijanja pandemije.

ne može se dobiti – još manje ako se borba protiv pandemije sastoji od akcionističkih ograničenja koja se odnose na slobodno vreme bez zaustavljanja ekonomije. Zalažemo se za momentalno smanjenje infekcija virusom Sars-CoV-2 do nivoa na kojem se svaka pojedinačna infekcija može ponovo pratiti. Odlučna akcija nekoliko zemalja pokazala je da je moguće zaustaviti širenje virusa. Međunarodni poziv za panevropsku posvećenost brzom i održivom smanjenju infekcija SARS-CoV-2, koji su naučnici i naučnice pokrenuli 19. decembra 2020. godine, osnova je naše kampanje.

minimum – uključujući i kontakte na poslu! Mere ne mogu biti efikasne ako su usredsređene samo na slobodno vreme i isključuju rad. Moramo zaustaviti one delove ekonomije koji nisu hitno neophodni društvu. Fabrike, kancelarije, kompanije, gradilišta, škole moraju da budu zatvorene i radna obaveza mora biti suspendovana. Ova pauza mora da traje onoliko dugo koliko je potrebno da bi se postigli gore navedeni ciljevi. Važno je da radnici i radnice sami osmišljavaju mere u preduzećima i zajednički ih sprovode. Ovim pismom takođe pozivamo sindikate da zauzmu odlučan stav

za zdravlje radnika i radnica, da podrže aktivizam radnika i radnica za svoje zdravlje i zajednički organizuju neophodnu veliku kolektivnu pauzu.

2. Ne ostavljamo nikoga na cedilu: ljudi mogu ostati kod kuće samo ako su u finansijski stabilnom položaju. Potreban je sveobuhvatan paket pomoći za sve. Ljudi koji su posebno pogođeni *shutdown*-om moraju biti posebno podržani – ljudi sa malim primanjima, ljudi koji žive u skućenim uslovima, u nasilnom okruženju ili ljudi koji su bez krova nad glavom. Prinudni

kolektivni smeštaj mora da se okonča, izbegle- ci bi trebalo da budu u individualnom smešta- ju. Ljudi koji obavljaju mnogo poslova brige i nege tokom *shutdown*-a moraju da se rastere- te putem organizovane društvene podrške. De- ca treba da pohađaju nastavu online, u malim grupama ako je potrebno.

3. Proširenje društvene infrastrukture za zdravstvo: Ceo sektor zdravstva i nege mora se proširiti momentalno i održivo. Ovo se takođe odnosi na zdravstvene službe i institucije odgo- vorne za praćenje kontakata. U ovom sektoru potrebno je zaposliti više ljudi. Potrebno je po- većati zarade. Interes sticanja profita u zdrav- stvu i nezi ugrožava naše kolektivno zdravlje. Zahtevamo opoziv privatizacija i zatvaranja in- stitucija u ovom sektoru. Finansiranje bolnica putem stope slučajeva treba zameniti solidar- nim finansiranjem svih potrebnih troškova.

4. Vakcine su globalno zajedničko dobro: glo- balna pandemija može se prevazići samo global- no. Javna i privatna preduzeća moraju odmah da pripreme i sprovedu neophodnu proizvodnju vak- cina. Vakcine treba povući iz privatnog profita. One su rezultat kreativne saradnje velikog broja ljudi i treba da pripadaju čitavom čovečanstvu.

5. Solidarno finansiranje: neophodne mere koštaju mnogo novca. Društva u Evropi stekla su ogromnu količinu bogatstva koju je nekoli- cina prisvojila. Ovim bogatstvom lako se mogu finansirati sveobuhvatni prekid rada i sve mere solidarnosti. Zbog toga zahtevamo uvođenje evropskog kovid-solidarnog poreza na veliko bogatstvo, dobit preduzeća, finansijske tran- sakscije i najviše prihode.

Želimo da prevaziđemo političku paralizu u ba- vljenju koronom. Želimo da se mobilisemo u Nemačkoj, Austriji i Švajcarskoj radi neophod- ne solidarnosti za ZeroCovid strategiju. Kao na- ši drugovi i drugarice u Velikoj Britaniji, znamo da se moramo boriti za zaštitu svog zdravlja protiv kratkoročnih interesa za sticanje profita i protiv velikog dela političke sfere.

Ne postoji kontradikcija između zaštite zdravlja i borbe protiv pandemije s jedne strane i odbr- ne demokratskih prava i vladavine zakona s dru- ge strane. Demokratija bez javnog zdravlja je beskorisna i cinična. Javno zdravlje bez demo- kratije dovodi do autoritarizmu. Njihova veza je presudan ključ solidarne ZeroCovid strategije ■

12. januara 2021.

Prevod: Jelena Veljić

BETON BR. 230 DANAS, Utorak, 20. april 2021.

ŠTRAFTA

Piše: Aleksandra Sekulić

ČITANJE OKO PRAZNOG BIOSKOPA

NEGA DIVLJINE

Film Bojana Jovanovića „Praznik“ snimljen je 1983. godine u praznoj bioskopskoj sali u Do- mu kulture „Studentski grad“. Autor film opi- suje na sledeći način:

Oličavajući sam princip alternativnog stvarala- štva, Praznik postupkom duge ekspozicije uka- zuje na značaj umetničkog preobražavanja stvarnog u fiktivno i oniričko. Tako se od realne uspostavlja inverzna projekcija kao način afirmi- cije sadržaja sa margine kulture koji u poetičkoj transpoziciji dobija drugačiju estetsku vrednost i kao relevantno iskustvo postaje potencijalni či- nilac novog kulturnog identiteta.

„Praznik“ je film bez kojeg je nemoguće prou- čavati i misliti alternativni film, koncept nastao iz istraživanja generacija stasalih u eksperimen- timentima kino-klubova, sa željom da otvore svoju filmsku praksu i mišljenje filma preko na- sledenih kategorija i granica. Akademski film-

jim se analize razvijaju u poglavljima „Drugi i drugačiji svetovi“, „Bioskopska paradigma“ i „Tragom avangarde“, gde se susrećemo i sa ese- jima, intervjuima, *jam session* tekstovima i filmskom kritikom. Ova se knjiga pojavila u to- ku suspenzije bioskopa i drugih formi kulturnih dešavanja zbog pandemije Kovid 19, i ostavila mi je utisak govora o filmu iz suspendovanog, trenutno napuštenog bioskopskog prostora. Tom nepredviđenom novom procesu izgradnje značenja pridružio se i film „Praznik“ koji pra- zna sedišta bioskopa uvodi u liminalni prostor eksperimenta koji se odvija „na platnu“, antici- pirajući izazov mišljenja filma van kino prostora, sa publikom koja je (fizički) odsutna, upra- vo sa situacijom u kojoj smo danas – kada se di- gitalnim platformama nadomešćuje živi susret sa filmom u prostoru, a naše prisustvo ili odsu- stvo postaje kodirano i nestabilno.

SUSPENZIJA, SUSPENS

Možda i zbog suspenzije živog susreta u uobi- čajenom prostoru filma – bioskopa, značaj knjiga koje su stigle u vreme i oko ove suspen- zije treba posebno naglasiti. Pamtićemo ovu godinu, mi, čitaoci oko bioskopa, kao praznič- nu iz više razloga. Projekat Filmskog centra Sr- bije – „Branko Vučićević, celokupna dela“, za- počeo je u 2019. godini uz gromoglasnu radost širom regiona, knjigom tekstova Branka Vuči- čevića o filmu, pod naslovom: *To je najlepší film koji sam ikada gledao*, koju su uredili Mirosljub Stojanović, Jovan Ćekić, Slobodan Šijan, Mari- ja Dragojlović i Borut Vild. Možemo samo slutiti- ti koliki je istraživački rad iza ove zbirke teksto-

čičevića nemoguće jednostavno prepoznati, svesti, „sistematizovati“. Uostalom, moje se- ćanje na tu primedbu biće izazvano ili ispra- vljeno nekim od sledećih tomova koji donosi transkripte i ovog i mnogih drugih razgovora i diskusija u kojima je Branko Vučićević učestvo- vao. Da, ovaj je projekat stvorio jedan radosni *suspens*: koji će tom izaći sledeći? U 2020. godini izašla je knjiga: ... *Ma sve su to sa- mo komedije sa plakanjem...*, koju je uredio Mi- rosljub Stojanović, a pomogli su mnogi, jer se u njoj prvi put okupljeni nalaze scenariji za filmo- ve: „Splav međuze“ (1978), „Šumanović“ (1982), „Umetni raj“ (1986), „Benjamin u Moskvi“ (2015), uz brojne fotografije, storyboard strani- ce, i – nerealizovane projekte, o kojima su od- zvanjale neke legende i fragmenti priča. Prvi put imamo priliku da zavrimo u te ideje, prenesene u razgovorima, sećanjima, pa i transkriptima i dokumentima: „Berlin 1919“ (1972) i „Sloboda ili strip“ (1971). Treba imati u vidu i da je poseb- no izazovan posao sakupljati tekstove i radove Branka Vučićevića, jer on sebe nije na taj način arhivirao, pa prenosim iz knjige samo uvod u slu- čaj „Berlin 1919“, razgovor sa Radonjom Lepo- savićem i Snežanom Ristić u emisiji Grad, *Srpske lepe umetnosti*, na Radio Beograd 2: SR: Da li postoji taj scenario? BV: Ja to ne čuvam. Negde verovatno. RL: Neko to čuva.

BV. Možda Želimir čuva. (pr. prir. Želimir Žilnik nije uspeo da pronađe taj scenario)

Sve što je pronađeno, obrađeno, sakupljeno i objavljeno u ovoj knjizi, zahvaljujući svima ko- ji su sa Brankom i o Branku radili, donelo nam je praznik, donelo nam je film(ove) i samo po- jačalo veseli suspens – šta li je sledeći tom?

ANTOLOGIJA FILMSKIH DOŽIVLJAJA

Pred jednom knjigom i dalje stojim. Sada prvi put pišem o knjizi čiji sam pročitala samo – sa- držaj. Ova je knjiga toliko moćna i važna, u vre- menu i tekstu gotovo nesavladiva, da mi treba vremena, kao pred monumentalnim delom, da boravim sa njom i mislim o načinu na koji ću je čitati. Osećam potrebu da stvorim sopstvenu vremensko–tematsku trajektoriju kroz knjigu Slobodana Šijana *Pisci u bioskopu – Književna istorija naših filmskih doživljaja* / *Antologija* (Filmski centar Srbije, Službeni glasnik 2020), ali i dalje odolevam. Nadam se da ću uspeti da se disciplinujem i pristupim joj sa poverenjem u kompetentno vođstvo Slobodana Šijana, u redosled iskustava filma koji su u književnoj formi napisana, i sakupljena. Kao pohranjena zbirka u muzeju, funkcioniše i u kustoskom na- rativu, gde tekstovi pozajmlju pretekste i kon- tekste od suseda. Naravno da mi je sama ruka, studentskom inercijom, prvo krenula u Avan- gardni film na hartiji (eto nas ponovo kod Branka Vučićevića, u društvu koje mu pripada – Moni de Buli, Dragan Dada Aleksić, Aleksan- dra Vučo, Marko Ristić...), ali zar nije bolje pr- vo zajedno proći celo poglavlje „Do završetka Drugog svetskog rata“, sa tekstovima grupisa- nim u Pre filma, Otkrovenje, Ubrzanje, smeh i smrt? Koliko bi i za ovaj tekst koji sada pišem bilo lepo da samo iščupam iz redosleda neke od tekstova iz Male istorije bioskopa (Tirnanić, Ši- jan, Makavejev...), ali ne. Neka ovog puta do- damo još jedan *suspens*, pred knjigom koju ću neukusno opisati kao luksuz, i možda je nika- da neću u potpunosti savladati na način da pi- šem o čitavoj antologiji posvećenju pisanju o filmskom iskustvu, ali barem sam podelila sa vama da nameravam da je pošteno i dugo či- tam, a vas pozivam da se odvažite i napišete prikaz. Iz nje ću pozajmiti samo citat koji joj stoji na „kapiji“, a iz knjige *Anina balska haljina* Dušana Matića (SKZ, 1956): *Večeras bih da putujem. Zamračite odaju. I ne- ka zašumi onaj dobro poznati broj za našim po- tijkom, II brzo tkanje svetlog mlaza nad našim čelom neka se ne prekine sve dok smo tako, la- kat do lakta, toliko zajedno, pa ipak sami. Spremi za putovanje* ■

II

Pišu: Aleksandra Sekulić i Branka Benčić, kustoskinje programa

TEMATSKI PROGRAM: SOLIDARNOST KAO DISRUPCIJA

67. međunarodni festival kratkog filma Oberhauzenu 1-10. maj 2021.

Kako ponovo osmisliti i artikulisati institucije i oblike solidarnosti kao političkog projekta? Središnji tematski program 67. međunarodnog festivala kratkog filma u Oberhauzenu pokuša- će redefinisanje upravo koncepta solidarnosti, reči koja je tokom 2020. i 2021. godine često korišćena u različitim prilikama, uslovima i kon- tekstima, a program projekcija podsetiće na njen revolucionarni potencijal. Tokom 2019. i 2020. godine kustoskinje Branka Benčić i Aleksandra Sekulić osmislile su tematski program projekcija za festivalsko izdanje 2020. godine, koje je zbog pandemije Kovid-19 bilo odgođeno. Program se vraća ove godine ak- tuelnijni no ikad.

Namera je programa da inspiriše promišljanje solidarnosti kao disruptivnog događaja rekon- stituisanja društva, te da reaktivira resurse i metode kinematografije u potrazi za novom in- frastrukturom solidarnosti. Polazeći od zajed- nice ili društva, solidarnost narušava sisteme nejednakosti i hijerarhije. Postavljajući u dijalog filmsku produkciju 1960-ih i 1970-ih godina sa područja SFRJ i recentne ra- dove, s međunarodnim pozicijama, program će istražiti arhiv i kontinuitet politike emancipaci- je iz prošlog veka, i glasove savremenih borbi koje remete hijerarhije i odnose moći u Evropi, sistem nejednakosti, privatizaciju, eksploataci- ju, ili sistem umetničke produkcije, povezanost

➔ Vlatko Gilić, „Ljubav“, film stil

načina proizvodnje i političke prakse, od deeli- tizacije produkcije (radikalni amaterizam), sva- kodnevne prostorne politike, „nesavršene soli- darnosti“; do kinepolitike. Kroz filmski program kustoskinje istražuju istorijsko nasleđe mesta filmske proizvodnje u relaciji s estetikama i po- litikama radništva. Strukturiran u pet cjelina – pet tematskih pro- grama. Kinepolitika kao program projekcija oku- plja filmove od Nezaposlenih ljudi Želimira Žilni- ka (1968), Krste Papića (Specijalni vlakovi, 1972) ili Vlaka sjenki Nike Autor (2017) koji u korelaci- ju stavlja Papićeve Specijalne vlakove i savreme- ne migrante, kroz istorijski narativ društvenog i političkog značaja vlakova na filmu, te Jean-Ma-

rie Straub i Danièle Huillet Europa 2005-27 Oc- tobre (2006) i Doplenger. Program nastavlja projekcija Museum Songspiel 20XX (2011) kolek- tiva Chto Delat uz predavanje i diskusiju, filmovi Vlatka Gilića, Salvatorea Insane, te programska celina Performativni gestovi – zajednički javni prostor s radovima Tomislava Gotovca, Damira Očka, Ante Babaje, Bojana Jovanovića i drugih. Poslednji program i razgovor posvećeni su kolek- tivnim praksama nasleđu kino klubova, saradnji i zajednici (Ivan Martinac, Sava Tričković, Kosmo- plovci, Yugantar Collective...). Čineći vidljivim „autsajdere“, film kao političku intervenciju, modele solidarnih filmskih praksi od kino klubova do aktuelnih participativnih i

kolektivnih formi, program pokazuje raznolike mogućnosti prikazivanja ili stvaranja solidarno- sti filmom.

Program se nastavlja 2022. godine „Epilogom“ od tri programa koja se nadamo gledati u bio- skopu!

Međunarodni festival kratkometražnog filma u Oberhauzenu je od svog osnivanja bio katalizator promena, pokazatelj savremenog razvoja, forum za često žustre diskusije, otkrivač novih trendo- va i talenata i jedna od najvažnijih institucija kratkometražnog filma u svetu. Ovogodišnji festi- val odvija se u isključivo *online* od 1. do 10. maja, a sve ostale detalje potražite na njegovoj službe- noj stranici: <https://www.kurzfilmtage.de> ■

Piše: Džej Nišel (Jae Nichelle)	Jer kada joj predam kabl za zvučnike Ona će obavezno da mi reprodukuje svaki put kada mi je on rekao da me niko nikada neće hteti	Ne tresi se. Diši.
PRIJATELJI S POVLASTICAMA	Zbog nje I dalje mislim da me niko nikada neće hteti	Verujem da moje veze nisu uspevale jer niko nije znao da se prijavljuje u trojku Razumem. Znam koliko je teško živeti sa nama, obema. Kada ne volimo da gubimo kontrolu. Ne podnosimo dobro konflikte ne podnosimo ni kada se na nas viče sve što kažeš nama biće posle ponovljeno i dekonstruisano milion puta u našoj glavi i ako začuťim na neko vreme, to je zato što moram najpre da se sa njom posvađam pre nego što krenem da se svađam sa tobom.
Moja anksioznost i ja imamo vezu koja bi se mogla nazvati prijatelji s povlasticama. Ne volimo jedna drugu, ali ona me i dalje jebe ponekad, razumeš? Nas dve smo zajedno od pre nekoliko godina. Imamo naše interne šale. Npr. kada kažem „Idem da popričam sa onom osobom tamo“ Moja anksioznost me pogleda i kaže „ma, važi“ Moja anksioznost je razlog zašto nisam pričala sa tobom. Ona je posesivna. Ne voli kada razgovaram sa drugim ljudima. Ona je iracionalna. Zbog nje Idem zaobilaznim putem do zgrade kako bih izbegla da opet sretnem osobu pored koje sam već prolazila jer ne znam koliko puta ona može reći „hej____“	Dok govorim, Borim se protiv njene težine na ramenima i zato se ponekad tresem.	Pokušavala sam i ranije da je uklonim. Ne mogu.
Zbog nje Ne vraćam pogrešne porudžbine u restoranima, samo pojedem jer možda sam htela pomfrit od slatkog krompira ali brokoli koji ste mi doneli je baš ono što mi treba? Hvala vam.	Moram da se borim Da stojim pravo Da prestanem da se ljuļjam	Ne podnosimo dobro rastavljenost. Zbog naših roditelja, Hoću reći, naših bivših Tj. naših prijatelja.
Zbog nje Idem zaobilaznim putem do zgrade da izbegnem nekoga ko pomalo liči na mog bivšeg dečka.	Ona i ja izabrale smo ovu odeću zajedno. Nešto što se brzo suši. Ako se znojim to je zato što je stajanje na ovoj bini poput bokerskog meča koji vi ne možete da vidite, a u kojem sam ja odlučna da je nokautiram. Godinama se borim sa njom za kontrolu nad našom kućom. borim se da ne puknem Prestani da se ljuļjaš.	Diši. Pretpostavljam da smo moja anksioznost i ja navikle na zajednički život. To je najduža veza koju sam ikada imala. To je jedina veza na koju mogu da računam ■
		<i>Prevla sa engleskog: Milica Arambašić</i>

BETON BR. 230 DANAS, Utorak, 20. april 2021.

III

IV

ARMATURA

Piše: Jelena Veljić

OMČA NAD GLAVOM

Na jednom videu koji je Združena akcija – Krov nad glavom emitovala tokom odbane porodice Lalović od iseljenja, može se videti svedočenje jedne od aktivistkinja koja je prisustvovala jednom u nizu brutalnih zlostavljanja porodice Lalović. Kratko ali zaista izuzetno potresno svedočenje prenosimo u celosti. Prošle nedelje na udaru su bili Lalovići. U ovoj situaciji, zaista uopšte nije bitno da li je u pitanju pukovnik, službenica, čistač, doktorka, auto-mehaničar, učiteljica ili beskućnik. Svako me nad glavom stoji omča u sistemu koji ne priznaje ni dom kao osnovnu ljudsku potrebu, sistemu čiji su zakoni usmereni protiv ovog prava. Postojanje izvršiteljske delatnosti, i standardna upotreba represivnog aparata protiv žrtava sistema i njihovih branilaca i braniteljki, ne treba da nas čudi niti demotiviše. Sistem moramo srušiti.

„Prvo, pre nego sto su ušli, ja sam nabacala nameštaja, sve kolko sam mogla na vrata, da se to nekako blokira, da ne mogu da uđu, da to traje što duže, i ja sam se iskreno plašila šta će Gojko uraditi. Jer bile smo Žana i ja unutra, Žana je držala njega da se ne obesi, dok sam ja blokirala vrata, i posle smo se nas dve zamenile. Njima je trebalo, ne znam bogami ni koliko dugo, trajalo je k'o čitava večnost to njihovo provaljivanje.

Ja sam njega držala da se ne obesi i uplašila sam se da će u nekom momentu stvarno to uraditi, a ja ne mogu da ga zadržim. I vikala sam na vratima da ne provaljuju, da će se čovek ubiti, i da ćemo se svi potpuno poremetiti od toga.

I u nekom momentu je policija ušla, uspeli su da probiju celu barikadu. Ušli su i jedan od policajaca je presekao konopac kojim je Gojko hteo da se obesi i mene je sklonio u stranu. Uhvatio me oko vrata da me imobilise, da nešto ne probam, ne znam ni ja šta su očekivali. Njega su isto pretresali, ne znam šta su mislili da ćemo uraditi on ili ja, unutra je bilo 20 policajaca.

Izvršiteljke su počele da popisuju imovinu. To je izgledalo potpuno groteskno u celoj toj siutaciji kojoj je prethodilo vrištanje i panika totalna, gde ona kači neke tračice i kaže 'zavesa sa čipkom, onda, dva tanjirića', eto to je njima posao. To su žene koje su birale da se bave prebrajanjem čipkanih zavesa i tanjira u ovakvoj situaciji, eto, ja nemam reči za tako nešto uopšte. Nemam reči za to koji su to ljudi i koji je to posao. Znači, to kad nam kažu 'mi samo radimo svoj posao', eto, setite se toga – koji je to posao i kakvi su to ljudi koji se time bave.

Stvarno, sve najgore o njima.“ ■

↑ Vladimir Bjeličić, „BELA STENA_prevođenje sećanja“, video stil, 2021.

ZID

BELA STENA_prevođenje sećanja

Prva samostalna izložba Vladimira Bjeličića

21.04. – 04.05. 2021
ULUS galerija, Knez Mihailova 37

Bela stena je rečna ada smeštena na desnoj obali Dunava u blizini Beograda. Otkad znam za sebe, znam i za to ostrvo. Od ranih 1960-ih, moja porodica je posedovala sojenicu na tom mestu koje je postepepo postalo vikend naselje dostupno svim društvenim klasama. Prespajanjem ličnog i kolektivnog pamćenja, konstruišem narativ usredsređen na toponim koji doživljam kao paradigmu izumrlih društvenih ideja ukorenjenih u principima solidarnosti, kolektivnog napora i jedinstva. Zbog toga Bela stena nije samo projekat zasnovan na istraživanju ličnog sećanja, već i na simboličkom značenju i značaju vikend naselja kao socijalnog i kulturnog rezultata socijalističke preraspodele rada.

U tri precizirana termina tokom trajanja izložbe biće izvedeno 30-minutno predavanje-performans tokom kojeg će fizički biti aktivirana video instalacija sačinjena od fotografija, video zapisa i zvučnih slika. Bela stena je incijalno zamišljena kao projekat koji istražuje trijadu dokolica/ vikend naselja/ ekosistem primarno iz vizure lične istorije odnosno sećanja. Ovom prilikom pokušaću da se distanciram od vlastitog iskustva posmatrajući ga iz kustoske perspektive kako bih kritički istražio i hibridnost dualne pozicije kustosa/umetnika koja određuje moju praksu.

VAŽNA NAPOMENA

Predavanje-performans će biti izvedeno sledećih datuma – 21.04., 27.04. i 04.05. 2021. u dva uzastopna termina (prvo će početi u 19h, a drugo u 19.45h).

U odnosu na epidemiološke mere grupe su ograničene na 15 osoba, a prvo izvođenje će biti emitovano uživo putem ULUS-ove Fejsbuk stranice.

Zaštitne maske su neophodne u galerijskom prostoru.

Zamolio bih vas da unapred potvrdite termin koji bi vam najviše odgovarao, te dođete u galeriju 10 minuta pre početka predavanja-performansa.

Prijave možete slati na: bulbdisorder@gmail.com

* Bez prisustva umetnika video instalacija će biti aktivna za publiku tokom radnog vremena galerije.

Koncept i organizacija: Vladimir Bjeličić
Video montaža: Andrej Ostroški i Vladimir Šojat
Dizajn zvuka: Marija Balubdžić
Dizajn izložbe: Jelena Kesić
Kustoski tekst: Mirjana Dragosavljević

VELIKO HVALA

Andrej Ostroški, Vladimir Šojat, Marija Balubdžić, Jelena Kesić, Mirjana Dragosavljević, Jelena Ilić, Natalija Takač, Gordana Bjeličić, Radmilo Takač, Srđan Veljović, Ilija Milošević, Filip Perić, Muzej Trudbenik, UO ULUS-a